

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 21.3.2012
COM(2012) 124 final

2012/0060 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόσβαση των αγαθών και υπηρεσιών τρίτων χωρών στην εσωτερική αγορά της Ένωσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και τις διαδικασίες που υποστηρίζουν τις διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόσβαση των αγαθών και υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων τρίτων χωρών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2012) 57 final}

{SWD(2012) 58 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η παρούσα πρόταση αποτελεί νέα πρόταση στον τομέα της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις διεθνείς δημόσιες συμβάσεις. Βασικός στόχος της παρούσας πρωτοβουλίας είναι να βελτιωθούν οι συνθήκες υπό τις οποίες μπορούν να ανταγωνιστούν οι επιχειρήσεις της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις σε τρίτες χώρες. Επί του παρόντος, οι προμηθευτές από την ΕΕ αντιμετωπίζουν πολύπλευρες περιοριστικές πρακτικές στον τομέα αυτόν σε πολλές από τις χώρες που αποτελούν τους κύριους εμπορικούς εταίρους της ΕΕ. Επιπλέον, η πρωτοβουλία επιβεβαιώνει το νομικό καθεστώς των προσφερόντων, των αγαθών και των υπηρεσιών από χώρες που έχουν συνάψει διεθνή συμφωνία με την ΕΕ στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και αποσαφηνίζει τους κανόνες που ισχύουν για τους προσφέροντες, τα αγαθά και τις υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από τις εν λόγω συμφωνίες.

Γενικό πλαίσιο

Στις διαπραγματεύσεις για την αναθεώρηση της Συμφωνίας για τις Δημόσιες Συμβάσεις (ΣΔΣ) στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) και κατά τις διμερείς διαπραγματεύσεις με τρίτες χώρες, η ΕΕ υποστήριξε το φιλόδοξο άνοιγμα των διεθνών αγορών δημοσίων συμβάσεων. Η πρόσβαση σε δημόσιες συμβάσεις της ΕΕ ύψους περίπου 352 δισεκατ. ευρώ είναι ανοιχτή σε προσφέροντες από κράτη μέλη της συμφωνίας του ΠΟΕ για τις δημόσιες συμβάσεις.

Ωστόσο, πολλές τρίτες χώρες είναι απρόθυμες να ανοίξουν τις αγορές τους στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων στο διεθνή ανταγωνισμό ή να ανοίξουν τις εν λόγω αγορές περισσότερο από όσο τις έχουν ήδη ανοίξει. Η αξία των δημοσίων συμβάσεων των ΗΠΑ που είναι ανοικτές για προσφέροντες του εξωτερικού ανέρχεται επί του παρόντος μόλις σε 178 δισ. ευρώ και σε 27 δισ. ευρώ για την Ιαπωνία, ενώ μόνο ένα μικρό μέρος της κινεζικής αγοράς δημοσίων συμβάσεων είναι ανοικτό για ξένες επιχειρήσεις. Πολλές χώρες έχουν επίσης υιοθετήσει μέτρα προστατευτισμού, ιδίως λόγω της οικονομικής κρίσης. Συνολικά, περισσότερο από το ήμισυ της παγκόσμιας αγοράς δημοσίων συμβάσεων είναι επί του παρόντος κλειστό λόγω μέτρων προστατευτισμού και το ποσοστό αυτό αυξάνεται συνεχώς. Συνεπεία αυτού, μόνο 10 δισεκατ. ευρώ εξαγωγών της ΕΕ (0,08% του ΑΕΠ της ΕΕ) φθάνουν σήμερα στις παγκόσμιες αγορές δημοσίων συμβάσεων, ενώ περίπου 12 δισ. ευρώ περαιτέρω εξαγωγών της ΕΕ δεν πραγματοποιούνται λόγω των περιορισμών.

Αντίθετα, η ΕΕ διατηρεί την αγορά της στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων ανοικτή σε μεγάλο βαθμό στον διεθνή ανταγωνισμό, παρά την αυξανόμενη πίεση στην εγχώρια αγορά της, ιδίως από τις αναδυόμενες οικονομίες σε ορισμένους βασικούς τομείς (σιδηροδρομικές μεταφορές, κατασκευές, υπηρεσίες ΤΠ). Με εξαίρεση ορισμένες διατάξεις, το πεδίο των οποίων περιορίζεται στις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών στον τομέα της κοινής ωφέλειας¹, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν ασκεί την εξουσία που έχει να ρυθμίζει την πρόσβαση αλλοδαπών αγαθών, υπηρεσιών και επιχειρήσεων στην αγορά δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ.

¹ Άρθρα 58 και 59 της οδηγίας 2004/17 σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κοινής ωφέλειας.

Λαμβανομένης υπόψη της αυξανόμενης σημασίας των αναδυόμενων οικονομιών, η απουσία ισότιμων όρων ανταγωνισμού προκαλεί πολλά προβλήματα. Το κύριο πρόβλημα της ΕΕ είναι η αδυναμία άσκησης επιρροής στις διεθνείς διαπραγματεύσεις με τους εμπορικούς εταίρους ώστε να αρθεί η ανισορροπία και να εξασφαλιστούν σημαντικές δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στις αγορές προς όφελος των επιχειρήσεων της ΕΕ. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές δεν διαθέτουν ένα σαφές πλαίσιο ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόσουν τις διεθνείς δεσμεύσεις της ΕΕ.

Η παρούσα πρωτοβουλία αποσκοπεί στην επίλυση των προβλημάτων αυτών, πρώτα απ' όλα με την ενίσχυση της θέσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τις διαπραγματεύσεις για την πρόσβαση των εταιρειών της ΕΕ στις αγορές τρίτων χωρών στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, προκειμένου να ανοίξουν οι αγορές των εμπορικών εταίρων μας. Δεύτερον, για το σκοπό αυτό, επιδιώκει την αποσαφήνιση των κανόνων που διέπουν την πρόσβαση των εταιρειών, των αγαθών και των υπηρεσιών τρίτων χωρών στην αγορά της ΕΕ στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Απώτερος σκοπός είναι η βελτίωση, σύμφωνα με την στρατηγική της ΕΕ για το 2020, των επιχειρηματικών ευκαιριών για τις επιχειρήσεις της ΕΕ σε παγκόσμια κλίμακα, δημιουργώντας έτσι νέες θέσεις απασχόλησης και προωθώντας την καινοτομία.

Υφιστάμενες διατάξεις στον τομέα της πρότασης

Οι δύο βασικές οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης² δεν παρέχουν ένα γενικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση προσφορών που περιέχουν αγαθά και υπηρεσίες από το εξωτερικό στην αγορά της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις. Οι μόνοι συγκεκριμένοι κανόνες ορίζονται στα άρθρα 58 και 59 της οδηγίας 2004/17/ΕΚ. Ωστόσο, οι διατάξεις αυτές περιορίζονται στις συμβάσεις στον τομέα της κοινής ωφέλειας και έχουν τόσο περιορισμένο πεδίο εφαρμογής ώστε δεν έχουν ουσιαστικό αντίκτυπο στις διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά. Πράγματι, οι δημόσιες συμβάσεις της ΕΕ στον τομέα της κοινής ωφέλειας αντιπροσωπεύουν μόνο το 20% περίπου της συνολικής αγοράς της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις.

Στην πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τον εκσυγχρονισμό των κανόνων της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις, η Επιτροπή αποφάσισε να μην ενσωματώσει τα άρθρα 58 και 59 της οδηγίας για τον τομέα της κοινής ωφέλειας, εν όψει της παρούσας πρωτοβουλίας³.

Συνοχή με τις λοιπές πολιτικές και τους λοιπούς στόχους της Ένωσης

Η παρούσα πρωτοβουλία θέτει σε εφαρμογή τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη [COM (2010) 2020] και την εμβληματική πρωτοβουλία της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» με τίτλο «ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης» [COM (2010) 614]. Επίσης εφαρμόζει την πράξη για την ενιαία αγορά [COM (2011) 206] και την ανακοίνωση για την εμπορική ανάπτυξη και τις παγκόσμιες υποθέσεις [COM (2010) 612]. Αποτελεί στρατηγική πρωτοβουλία του Προγράμματος Εργασίας της Επιτροπής για το 2011 (COM (2010) 623 τελικό).

Η παρούσα πρόταση είναι επίσης συνεπής με τις αναπτυξιακές πολιτικές και στόχους της Ένωσης, εξασφαλίζοντας ιδίως την γενικότερη προστασία των αγαθών και υπηρεσιών από

² Οδηγία 2004/18/ΕΚ για τους φορείς των λεγόμενων κλασικών τομέων και οδηγία 2004/17/ΕΚ για τους φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 1 και σ. 114, αντίστοιχα).

³ COM(2011) 895 τελικό και COM(2011) 896 τελικό.

λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες από τις δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του παρόντος μέσου.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Προκειμένου να συλλέξει τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων φορέων, η Επιτροπή διοργάνωσε, εκτός από μεμονωμένες συναντήσεις, σειρά διαβουλεύσεων και επιτόπιων δραστηριοτήτων.

Πραγματοποιήθηκε ανοικτή διαβούλευση μέσω του διαδικτύου από τις 7 Ιουνίου έως τις 2 Αυγούστου 2011. Περιλάμβανε τρία αναλυτικά ερωτηματολόγια με αποδέκτες (i) τις αναθέτουσες αρχές και τα κράτη μέλη (ΚΜ), (ii) τις επιχειρήσεις ή/και τους εκπροσώπους τους, και (iii) άλλα πιθανώς ενδιαφερόμενα μέρη (πολίτες, ΜΚΟ, οργανώσεις εργαζομένων). Η Επιτροπή έλαβε συνολικά 215 εισηγήσεις⁴. Συνοπτική έκθεση των εισηγήσεων παρουσιάζεται στο παράρτημα I της έκθεσης αξιολόγησης του αντικτύπου. Στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας η Επιτροπή διοργάνωσε δημόσια ακρόαση, στις 8 Ιουλίου 2011 στις Βρυξέλλες. Οι κοινωνικοί εταίροι είχαν επίσης την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους στο φόρουμ σύνδεσης που διοργάνωσε η ΓΔ «Απασχόληση» στις 7 Φεβρουαρίου 2011. Πραγματοποιήθηκαν επίσης ειδικές διαβουλεύσεις με τις αντιπροσωπείες της ΕΕ σε τρίτες χώρες και τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της συμβουλευτικής επιτροπής δημοσίων συμβάσεων. Ειδικά θέματα (π.χ. το άρθρο 58 της οδηγίας για την κοινή ωφέλεια και η αντιμετώπιση των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών) καλύφθηκαν επίσης στη διαβούλευση σχετικά με τον εκσυγχρονισμό της πολιτικής δημοσίων συμβάσεων. Τηρήθηκαν πλήρως τα ελάχιστα πρότυπα της Επιτροπής για τις διαβουλεύσεις.

Σύνοψη των απαντήσεων και τρόπος συνεκτίμησής τους

Η πρωτοβουλία της Επιτροπής έγινε εν γένει ευνοϊκά δεκτή. Η μεγάλη πλειονότητα των ερωτηθέντων συμφώνησε με την Επιτροπή όσον αφορά το σημερινό επίπεδο πρόσβασης στην αγορά δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ για αγαθά, υπηρεσίες και επιχειρήσεις από χώρες εκτός της ΕΕ και υποστήριξε επίσης τους καθορισμένους στόχους της πρωτοβουλίας.

Όσον αφορά τις παρουσιαζόμενες επιλογές πολιτικής είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι υπήρχαν αποκλίσεις στις απόψεις που διατυπώθηκαν: Συνολικά, η πλειονότητα των ενδιαφερόμενων φορέων φαίνεται να υποστηρίζει μια νομοθετική πρωτοβουλία (περίπου 65%), ενώ μια σημαντική μειονότητα περίπου 35% προτιμά την επιλογή «καμία ενέργεια». Ωστόσο, οι απόψεις στο εσωτερικό των διαφόρων ομάδων δίστανται επίσης ως προς την προτιμώμενη επιλογή. Από τους αναθέτοντες φορείς και τις κυβερνητικές αρχές (συμπεριλαμβανομένων και εκείνων από τρίτες χώρες), για παράδειγμα, τα δύο τρίτα είναι υπέρ της επιλογής «καμία ενέργεια» ή της μη νομοθετικής επιλογής, ενώ από τις επιχειρήσεις και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, περίπου το 75% είναι υπέρ μιας νομοθετικής πρωτοβουλίας. Υπάρχουν επίσης αποκλίνουσες απόψεις ως προς το ποια πρέπει να είναι η νομοθετική επιλογή. Αν και σχεδόν το ήμισυ των ερωτηθέντων υποστηρίζει τη νομοθετική

⁴ Υποβλήθηκαν επίσης γραπτές εισηγήσεις, εκτός από τις απαντήσεις μέσω διαδικτύου.

επιλογή «προσέγγιση Α»⁵, σημαντικός αριθμός ερωτηθέντων υποστηρίζει επίσης εναλλακτικές προσεγγίσεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι, παρά το γεγονός ότι αποτελεί την νομοθετική επιλογή με τις λιγότερες προτιμήσεις, η «προσέγγιση Β»⁶ υποστηρίχθηκε επίσης από σημαντικό αριθμό ερωτηθέντων.

Στους κύριους λόγους που προέβαλαν τα ενδιαφερόμενα μέρη υπέρ ή κατά της μιας ή της άλλης επιλογής πολιτικής συγκαταλέγονται η σημασία της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, η ανταγωνιστικότητα και η παραγωγικότητα, που θα μπορούσαν να υπονομευτούν από κάποιες από τις επιλογές πολιτικής, ο κίνδυνος αντιποίνων εκ μέρους των εμπορικών εταίρων μας, ο διοικητικός φόρτος που θα μπορούσε να προκύψει από μια τέτοια πρωτοβουλία και το γεγονός ότι η πρωτοβουλία θα θέσει σε κίνδυνο τη θέση της ΕΕ ως υποστηρικτή των ανοικτών αγορών. Οι συνδικαλιστικές ενώσεις και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) ήταν σχετικά ουδέτερες όσον αφορά τις επιλογές και οι εισηγήσεις τους έτειναν να επικεντρώνονται στην ανάγκη να σέβονται οι τρίτες χώρες τις συμβάσεις της ΔΟΕ κατά την υποβολή προσφορών στην ΕΕ ή να ανοίξει η ΕΕ τα σύνορά της ώστε να διατηρηθεί το θεμιτό εμπόριο έναντι των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών.

Συγκέντρωση και χρήση εμπειρογνωμοσύνης

Η προσφυγή σε εξωτερική εμπειρογνωμοσύνη δεν θεωρήθηκε αναγκαία πέραν των διαβουλεύσεων που αναφέρονται ανωτέρω. Στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων η Επιτροπή παραδοσιακά διαθέτει σημαντική τεχνογνωσία.

Αξιολόγηση του αντικτύπου

Η Επιτροπή εξέτασε διάφορες επιλογές προκειμένου να εντοπίσει τις πιο κατάλληλες.

Η πρώτη επιλογή είναι να μην αναληφθεί καμία περαιτέρω δράση στον τομέα αυτόν και να συνεχιστεί η συνηθισμένη πρακτική μέσα από τις διεθνείς διαπραγματεύσεις για την πρόσβαση στην αγορά (ενδεχομένως με ενισχυμένο τρόπο) με τους εμπορικούς εταίρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, κρίνοντας από τις εμπειρίες του παρελθόντος, είναι απίθανο μια τέτοια επιλογή να οδηγήσει σε σημαντικές βελτιώσεις όσον αφορά την εξασφάλιση του δικαιώματος των αγαθών, των υπηρεσιών και των προμηθευτών της ΕΕ να συμμετέχουν σε διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων σε τρίτες χώρες. Το αναπόφευκτο αποτέλεσμα θα ήταν η συνεχής απώλεια ευκαιριών υποβολής προσφορών σε σημαντική κλίμακα.

Ένα δεύτερο είδος επιλογής συνίσταται στην αναβάθμιση της εφαρμογής των υφιστάμενων μέσων στο πλαίσιο της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (άρθρα 58 και 59), με βάση τη βελτίωση της καθοδήγησης ή την επέκταση του πεδίου εφαρμογής των μέσων αυτών ώστε να καλυφθεί ολόκληρο το πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ. Βασικό μόνο

⁵ Προσέγγιση Α: οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς της ΕΕ θα υποχρεούνται κατ' αρχήν να αποκλείουν αγαθά, υπηρεσίες και επιχειρήσεις τρίτων χωρών τα οποία δεν καλύπτονται από τις διεθνείς υποχρεώσεις της ΕΕ.

⁶ Προσέγγιση Β: Υπό τον όρο της κοινοποίησης στην Επιτροπή, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς της ΕΕ θα έχουν την ευχέρεια να αποφασίζουν να αποκλείουν αγαθά, υπηρεσίες και επιχειρήσεις τρίτων χωρών τα οποία δεν καλύπτονται από τις διεθνείς υποχρεώσεις της ΕΕ. Επιπλέον, η Επιτροπή θα εφοδιαστεί με ειδικό μηχανισμό για τη διεξαγωγή ερευνών σχετικά με την κατάσταση των αγαθών, των υπηρεσιών και των επιχειρήσεων της ΕΕ όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά και την επιβολή περιοριστικών μέτρων για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που προέρχονται από τρίτες χώρες όταν τα αγαθά, οι υπηρεσίες και οι επιχειρήσεις της ΕΕ δεν έχουν ικανοποιητική πρόσβαση στις δημόσιες συμβάσεις των εν λόγω χωρών.

στην προαιρετική χρήση από επιμέρους αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, το σενάριο αυτό είναι σφές ότι δεν θα βελτιώσει σημαντικά τη δυνατότητα άσκησης επιρροής της Επιτροπής στις διεθνείς διαπραγματεύσεις.

Μια τρίτη επιλογή θα μπορούσε να είναι το κλείσιμο, γενικά ή κατά τομέα, της αγοράς δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ στα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους προμηθευτές από τρίτες χώρες, με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της ΕΕ στον εν λόγω τομέα. Ωστόσο, η επιλογή αυτή προκαλεί σοβαρές ανησυχίες ως προς τον αντίκτυπο της με τη μορφή αντιποίνων και τις δαπάνες που θα προκύπτουν για επιμέρους αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς και την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ.

Η Επιτροπή υποστηρίζει ως εκ τούτου μια τέταρτη επιλογή, δηλαδή τη δημιουργία αυτόνομου μέσου που θα εξασφαλίζει τη σωστή ισορροπία μεταξύ, αφενός, της ανάγκης να ενισχυθεί η θέση της Ένωσης στις διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά και, αφετέρου, της διατήρησης ενός ανταγωνιστικού καθεστώτος δημοσίων συμβάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για το σκοπό αυτό, η πρόταση θεσπίζει ένα διπλό μηχανισμό. Οι επιμέρους αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς έχουν το δικαίωμα να αποκλείουν προσφορές των οποίων περισσότερο του 50% της αξίας αποτελείται από προϊόντα ή/και υπηρεσίες που δεν επωφελούνται από τις διεθνείς υποχρεώσεις πρόσβασης στις αγορές, υπό την εποπτεία της Επιτροπής. Επιπλέον, η Επιτροπή θα μπορεί να απαντά με προσωρινό περιορισμό της πρόσβασης στην αγορά για τις χώρες οι οποίες αποδεδειγμένα αποκλείουν, ή επιβάλλουν διακρίσεις σε βάρος των προμηθευτών, των αγαθών και των υπηρεσιών της Ένωσης στις εθνικές τους πρακτικές σύναψης δημόσιων συμβάσεων, και αρνούνται να χορηγήσουν καλύτερη πρόσβαση στην αγορά στις διαπραγματεύσεις. Οι τυχόν περιορισμοί όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ που ενδεχομένως θα θεσπίσει κάποτε η Επιτροπή δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα είναι μετρημένοι και προσεκτικά στοχευμένοι.

Η επιτροπή αξιολόγησης του αντικτύπου (ΕΑΑ) της Επιτροπής εξέδωσε δύο γνώμες για την έκθεση αξιολόγησης του αντικτύπου. Με βάση την πρώτη γνωμοδότηση η έκθεση αξιολόγησης του αντικτύπου αναθεωρήθηκε ως εξής: ο ορισμός του προβλήματος αναθεωρήθηκε προκειμένου να επικεντρωθεί στο κεντρικό θέμα που διαπιστώθηκε σε όλη την αξιολόγηση του αντικτύπου, την ανάγκη για περαιτέρω άνοιγμα των αγορών δημοσίων συμβάσεων των τρίτων χωρών και τα προβλήματα συμμόρφωσης όσον αφορά τις διεθνείς δεσμεύσεις της ΕΕ. Η κλίμακα των υπό εξέταση επιλογών διευρύνθηκε. Εκτός από την πιο δραστήρια πολιτική για τις διαπραγματεύσεις, η αξιολόγηση του αντικτύπου λαμβάνει υπόψη την επέκταση του ισχύοντος καθεστώτος των άρθρων 58 και 59 της οδηγίας 2004/17/ΕΚ σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις που καλύπτονται από τις οδηγίες της ΕΕ και τη δυνατότητα επιλεκτικής αποδοχής των μη καλυπτόμενων δημοσίων συμβάσεων. Τέλος, η ανάλυση του αντικτύπου βελτιώθηκε, προκειμένου να αναβαθμιστούν η μέτρηση των αντιποίνων και τα στοιχεία για την απασχόληση. Στο παράρτημα 10 της έκθεσης αξιολόγησης του αντικτύπου παρέχεται διεξοδική επισκόπηση του τρόπου με τον οποίο η πρώτη γνωμοδότηση της ΕΑΑ ενσωματώθηκε στην αναθεωρημένη έκθεση, που υποβλήθηκε εκ νέου στις 8 Φεβρουαρίου 2012.

Στη γνωμοδότησή της για την εκ νέου υποβληθείσα έκθεση, η ΕΑΑ αναγνωρίζει τις βελτιώσεις που έγιναν στην έκθεση και την ενσωμάτωση των συστάσεων που είχε διατυπώσει στην αρχική της γνωμοδότηση, αλλά δήλωσε ότι δεν ήταν σε θέση να εκφέρει θετική γνώμη. Η ΕΑΑ πιστεύει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένοι τομείς στους

οποίους η αξιολόγηση θα μπορούσε να ενισχυθεί και επισημαίνει ορισμένες δράσεις στις οποίες θα μπορούσε να σημειωθεί περαιτέρω βελτίωση της έκθεσης (δηλαδή βελτίωση της παρουσίας των επιλογών, τη βελτίωση της παρουσίας του υποδείγματος που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση του αντικτύπου, την καλύτερη αιτιολόγηση της αναλογικότητας της προτιμώμενης επιλογής, κ.λπ.). Στην τελική έκθεση αξιολόγησης του αντικτύπου ενσωματώθηκαν στο μέτρο του δυνατού οι εν λόγω συστάσεις.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Σύνοψη της προτεινόμενης δράσης

Κύριοι στόχοι της παρούσας πρότασης είναι να ενισχυθεί η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης όταν διαπραγματεύεται τους όρους πρόσβασης των αγαθών, των υπηρεσιών και των προμηθευτών της ΕΕ στις αγορές δημοσίων συμβάσεων τρίτων χωρών και να αποσαφηνιστεί το νομικό καθεστώς των ξένων υποψηφίων, αγαθών και υπηρεσιών που συμμετέχουν στην αγορά δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ. Κατά συνέπεια, η παρούσα πρόταση θεσπίζει την ολοκληρωμένη πολιτική της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις εξωτερικού που διέπει την πρόσβαση αγαθών και υπηρεσιών από το εξωτερικό στην αγορά δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ και περιλαμβάνει μηχανισμούς για την ενθάρρυνση των εμπορικών εταίρων της ΕΕ να αρχίσουν συζητήσεις για την πρόσβαση στην αγορά.

Κατά πρώτο λόγο, η πρόταση αντανakλά στην κοινοτική νομοθεσία την αρχή ότι, στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, τα αγαθά και οι υπηρεσίες που επωφελούνται από υποχρεώσεις πρόσβασης στην αγορά αντιμετωπίζονται ισότιμα με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της ΕΕ και επεκτείνει την αντιμετώπιση αυτή σε αγαθά και υπηρεσίες καταγόμενα από λιγότερο αναπτυγμένες χώρες.

Όσον αφορά την αντιμετώπιση αγαθών και υπηρεσιών που δεν επωφελούνται από υποχρεώσεις πρόσβασης στην αγορά, προβλέπεται μια προσέγγιση τριών σταδίων.

Η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει τη δυνατότητα για τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς να αποκλείουν προσφορές στις οποίες η αξία των μη καλυπτόμενων αγαθών και υπηρεσιών υπερβαίνει το 50% της συνολικής αξίας των αγαθών και των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην προσφορά. Αφού πληροφορήσει τους δυνητικούς προσφέροντες, στην προκήρυξη του διαγωνισμού, για την πρόθεσή της να αποκλείσει τις προσφορές αυτές, η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας οφείλει να ενημερώσει την Επιτροπή, όταν λαμβάνει προσφορές που εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία. Η Επιτροπή θα δίνει την έγκρισή της για τον αποκλεισμό εάν υπάρχει έλλειψη ουσιαστικής αμοιβαιότητας όσον αφορά το άνοιγμα της αγοράς μεταξύ της ΕΕ και της χώρας από την οποία προέρχονται τα αγαθά και/ή οι υπηρεσίες. Η Επιτροπή θα εγκρίνει τον αποκλεισμό και στην περίπτωση που τα εν λόγω αγαθά και υπηρεσίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής μιας επιφύλαξης ως προς την πρόσβαση στην αγορά, που διατυπώνεται από την ΕΕ σε διεθνή συμφωνία.

Επιπλέον, με την παρούσα πρόταση θεσπίζεται μηχανισμός της ΕΕ για την περαιτέρω ενίσχυση της επιρροής της ΕΕ στις διεθνείς διαπραγματεύσεις για την πρόσβαση στην αγορά, βάσει ερευνών της Επιτροπής, διαβουλεύσεων με τρίτες χώρες και, κατά περίπτωση, επιβολής προσωρινών περιοριστικών μέτρων από την Επιτροπή.

Κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων συμφεροντούχων ή με δική της πρωτοβουλία, η Επιτροπή δύναται να διεξάγει έρευνες με σκοπό την επαλήθευση της ύπαρξης περιοριστικών

πρακτικών στην σύναψη δημοσίων συμβάσεων. Όταν επιβεβαιώνεται η ύπαρξη τέτοιων πρακτικών, η Επιτροπή θα ζητά από την ενδιαφερόμενη χώρα την έναρξη διαβουλεύσεων για την αντιμετώπιση των εν λόγω περιοριστικών πρακτικών, εξασφαλίζοντας έτσι τη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά για τις εταιρείες της ΕΕ.

Εάν η εν λόγω χώρα είναι απρόθυμη να προβεί σε διαβουλεύσεις ή να προκρίνει ικανοποιητικές λύσεις για τα περιοριστικά μέτρα που αφορούν την σύναψη δημοσίων συμβάσεων, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορεί να λάβει απόφαση με την οποία θα περιορίζεται προσωρινά η πρόσβαση αγαθών και/ή υπηρεσιών από την εν λόγω χώρα στην αγορά της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις.

Τέλος, οι διατάξεις σχετικά με τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές στην προτεινόμενη μεταρρύθμιση των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις συμπληρώνονται από την απαίτηση για τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς να ενημερώνουν τους υπόλοιπους διαγωνισθέντες όταν προτίθενται να αποδεχθούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές στις οποίες η αξία των μη καλυπτόμενων αγαθών και υπηρεσιών υπερβαίνει το 50% της συνολικής αξίας των αγαθών και των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην προσφορά. Δεδομένου ότι η ανάγκη να τηρούν οι τρίτες χώρες τα βασικά πρότυπα εργασίας της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας καλύπτεται από την προτεινόμενη μεταρρύθμιση των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις, δεν είναι αναγκαίο να εξεταστεί στο παρόν κείμενο.

Θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι κύριος σκοπός της παρούσας πρωτοβουλίας, που έχει σχεδιαστεί ως εργαλείο πολιτικής για την ενθάρρυνση των διαπραγματεύσεων, δεν είναι να κλείσει η αγορά των δημοσίων συμβάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά να εξασφαλιστεί η βελτίωση της πρόσβασης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων των εμπορικών εταιρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αποτελεί επιτακτική ανάγκη να διατηρηθούν οι ανταγωνιστικές συνθήκες υποβολής προσφορών στην εσωτερική αγορά, οι οποίες προσφέρουν απτά οφέλη για τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς και την κοινωνία γενικότερα.

Νομική βάση

Άρθρο 207 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αρχή της επικουρικότητας

Η πρόταση εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως εκ τούτου δεν εφαρμόζεται η αρχή της επικουρικότητας.

Αρχή της αναλογικότητας

Η πρόταση συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας για τους ακόλουθους λόγους.

Η παρούσα πρόταση επιτυγχάνει τη λεπτή ισορροπία μεταξύ των συμφερόντων όλων των ενδιαφερομένων, ενώ η μορφή και η ουσία της δράσης της ΕΕ δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων της Συνθήκης.

Πρώτον, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς θα έχουν το δικαίωμα να αποκλείουν προσφορές που συνίστανται, σε ποσοστό μεγαλύτερο από το 50%, από μη καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες, υπό την εποπτεία της Επιτροπής. Κατ'αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται ότι οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς έχουν την επιλογή να αποδέχονται αγαθά και υπηρεσίες, ανεξάρτητα από την καταγωγή τους, ή να περιορίζουν την πρόσβαση αγαθών και υπηρεσιών που δεν καλύπτονται από τις διεθνείς συμφωνίες της ΕΕ, στο βαθμό που οι

περιορισμοί αυτοί είναι συνεπείς με την κοινή εμπορική πολιτική της ΕΕ, η οποία αποτελεί τομέα αποκλειστικής αρμοδιότητας της ΕΕ. Η εποπτεία της Επιτροπής είναι προσεκτικά σχεδιασμένη ώστε να εξασφαλίζεται η ομοιομορφία και η αναλογικότητα. Δεύτερον, με το εργαλείο της Επιτροπής που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό εξασφαλίζεται ότι η ΕΕ θα διαθέτει μηχανισμό για τη διερεύνηση των περιοριστικών πρακτικών στη σύναψη δημόσιων συμβάσεων και για διαβουλεύσεις με τις ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες σχετικά με τις πρακτικές αυτές. Μόνον εφόσον δεν μπορεί να βρεθεί άλλη λύση, η Επιτροπή θα θεσπίζει προσωρινά περιοριστικά μέτρα.

Το διοικητικό κόστος διατηρείται όσο το δυνατόν χαμηλότερο, αλλά πρέπει να ληφθούν μέτρα προκειμένου να διαφυλαχθεί η συνοχή της κοινής εμπορικής πολιτικής. Η δημιουργία μηχανισμών εποπτείας και έρευνας θα γίνεται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής που ασχολούνται επί του παρόντος με τους τομείς της εξωτερικής πολιτικής για τις δημόσιες συμβάσεις και της παρακολούθησης της πρόσβασης στην αγορά, περιορίζοντας έτσι τις επιπτώσεις στους ανθρώπινους πόρους της Επιτροπής. Ο διοικητικός φόρτος για τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς θα είναι μειωμένος στις περιπτώσεις που λαμβάνονται περιοριστικά μέτρα από την Επιτροπή ή στις περιπτώσεις όπου οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς επιλέγουν να κάνουν χρήση του μηχανισμού και θα βασίζονται σε τυποποιημένα έντυπα ή δηλώσεις των ενδιαφερομένων, περιορίζοντας τις έρευνες που θα διεξάγουν οι μεμονωμένοι φορείς για την επαλήθευση της καταγωγής των αγαθών ή των υπηρεσιών.

Επιλογή νομικού μέσου

Το προτεινόμενο μέσο είναι κανονισμός.

Άλλα μέσα δεν θα ήταν επαρκή, δεδομένου ότι μόνο ένας κανονισμός είναι σε θέση να εξασφαλίσει επαρκώς την ενιαία δράση από την Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής. Επιπλέον, το μέσο αυτό παρέχει εξουσίες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πράγμα που σημαίνει ότι η μεταφορά δεν θα ήταν χρήσιμη.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η ίδια η πρόταση δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις. Τα πρόσθετα καθήκοντα για την Επιτροπή μπορούν να καλυφθούν από τους διαθέσιμους πόρους.

5. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ρήτρα επανεξέτασης/αναθεώρησης/λήξης ισχύος

Η πρόταση περιλαμβάνει ρήτρα επανεξέτασης.

Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος

Η προτεινόμενη πράξη αφορά θέμα του ΕΟΧ και θα πρέπει, επομένως, να επεκταθεί και στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

Λεπτομερής επεξήγηση της πρότασης

Το άρθρο 1 ορίζει το θεματικό αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, βάσει των οδηγιών της ΕΕ 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ για τις δημόσιες συμβάσεις και της οδηγίας περί ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης, όπως προτείνεται από την Επιτροπή⁷.

Το άρθρο 2 περιέχει σχετικούς ορισμούς, οι περισσότεροι από τους οποίους προέρχονται από τις οδηγίες της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις. Το κείμενο ορίζει επίσης τα «καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες» και τα μη καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες, που έχουν καίρια σημασία για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Το άρθρο 3 καθορίζει, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, τους εφαρμοστέους κανόνες καταγωγής για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που προμηθεύονται οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς. Σύμφωνα με τις διεθνείς δεσμεύσεις της ΕΕ, οι κανόνες καταγωγής για τα εμπορεύματα συνάδουν με τους μη προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής, όπως αυτοί ορίζεται στον τελωνειακό κώδικα της ΕΕ (κανονισμός 2913/92). Η καταγωγή των υπηρεσιών καθορίζεται βάσει των σχετικών κανόνων στο πλαίσιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το δικαίωμα εγκατάστασης και των ορισμών που προβλέπονται από τη συμφωνία GATS (άρθρο XXVIII).

Το άρθρο 4 ορίζει τους κανόνες πρόσβασης στην αγορά της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις που είναι εφαρμοστέοι στα αγαθά και τις υπηρεσίες από το εξωτερικό που επωφελούνται από τις δεσμεύσεις της ΕΕ όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά (που αναφέρονται ως «καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες») και στα αγαθά και τις υπηρεσίες που προέρχονται από τις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες. Οι δύο κατηγορίες πρέπει να αντιμετωπίζονται ισότιμα με τα αγαθά και τις υπηρεσίες της ΕΕ.

Το άρθρο 5 παρουσιάζει τους κανόνες πρόσβασης για τα αγαθά και τις υπηρεσίες καταγωγής τρίτων χωρών που δεν επωφελούνται από αναλήψεις υποχρεώσεων της ΕΕ (που αναφέρονται ως «μη καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες»). Η πρόσβαση των εν λόγω αγαθών και υπηρεσιών μπορεί να υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα που λαμβάνονται από τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς ή της Επιτροπής στο πλαίσιο των μηχανισμών που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό.

Το άρθρο 6 ορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει το ενδεχόμενο να αποκλείουν οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς προσφορές από διαδικασίες υποβολής προσφορών, εφόσον η αξία των μη καλυπτόμενων αγαθών και υπηρεσιών υπερβαίνει το 50% της συνολικής αξίας των αγαθών ή των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην προσφορά για συμβάσεις το εκτιμώμενο ύψος των οποίων είναι ίσο ή μεγαλύτερο από 5.000.000 ευρώ.

Όταν η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας έχει διακηρύξει στην προκήρυξη του διαγωνισμού ότι έχει την πρόθεση να αποκλείσει τα μη καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες και λαμβάνει προσφορές που εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή, υποχρεούται να το γνωστοποιήσει στην Επιτροπή και να αναφέρει τα χαρακτηριστικά των σχετικών προσφορών. Σύμφωνα με τη δημοσίευση των προκηρύξεων στην Επίσημη Εφημερίδα (TED, Tenders European Daily), μόνο το 7% του συνόλου των συμβάσεων στην Επίσημη Εφημερίδα έχει

⁷ COM(2011) 897 τελικό.

αξία άνω των 5 εκατ. ευρώ. Ωστόσο, οι συμβάσεις αυτές αντιπροσωπεύουν το 61% της συνολικής αγοράς της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις. Η Επιτροπή εκτιμά ότι θα δέχεται κάθε έτος 35-45 συμβάσεις κατ'άνωτατο όριο.

Για τις συμβάσεις των οποίων το εκτιμώμενο ύψος είναι ίσο ή μεγαλύτερο από 5.000.000 ευρώ η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει απόφαση για τον αποκλεισμό. Η Επιτροπή θα πρέπει, για όλες τις συμβάσεις, να εγκρίνει τον προβλεπόμενο αποκλεισμό όταν τα εν λόγω αγαθά και υπηρεσίες υπόκεινται σε επιφύλαξη όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά στο πλαίσιο των διεθνών συμφωνιών της ΕΕ σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις. Όταν δεν υπάρχει τέτοια συμφωνία, η Επιτροπή εγκρίνει τον αποκλεισμό, εάν η τρίτη χώρα διατηρεί περιοριστικά μέτρα για τις δημόσιες συμβάσεις, τα οποία οδηγούν σε έλλειψη ουσιαστικής αμοιβαιότητας ως προς το άνοιγμα της αγοράς μεταξύ της Ένωσης και της συγκεκριμένης τρίτης χώρας. Κατά την αξιολόγηση του εάν υπάρχει έλλειψη ουσιαστικής αμοιβαιότητας, η Επιτροπή εξετάζει, σε ποιο βαθμό η νομοθεσία της χώρας σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις διασφαλίζει τη διαφάνεια σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και αποκλείει κάθε διάκριση σε βάρος των αγαθών, των υπηρεσιών και των οικονομικών φορέων της Ένωσης. Επιπλέον, η Επιτροπή εξετάζει σε ποιο βαθμό οι δημόσιες αρχές και/ή οι επιμέρους φορείς που προβαίνουν στη σύναψη συμβάσεων διατηρούν ή θεσπίζουν πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις εις βάρος των αγαθών, των υπηρεσιών και των οικονομικών παραγόντων της Ένωσης.

Το άρθρο 7 επιβάλλει στις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς τη συγκεκριμένη υποχρέωση να ενημερώνουν τους λοιπούς προσφέροντες σε μια διαδικασία ανάθεσης για την απόφασή τους να αποδεχθούν μία ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά στην οποία η αξία των μη καλυπτόμενων αγαθών και υπηρεσιών υπερβαίνει το 50% της συνολικής αξίας των αγαθών ή των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην προσφορά.

Το άρθρο 8 ορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήσεως κρατών μελών ή ενδιαφερομένων μερών, μπορεί να κινήσει έρευνα συμβάσεων εξωτερικού σχετικά με περιοριστικά μέτρα που εφαρμόζονται από τρίτες χώρες, και τον τρόπο με τον οποίο διεξάγεται μια τέτοια έρευνα.

Το άρθρο 9 θεσπίζει μηχανισμό διαβούλευσης με τρίτες χώρες σε περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή συμπεραίνει, έπειτα από τη διεξαγωγή έρευνας συμβάσεων εξωτερικού, ότι η οικεία χώρα έχει θεσπίσει ή διατηρεί περιοριστική πρακτική όσον αφορά τις συμβάσεις. Στο πλαίσιο του μηχανισμού αυτού, η Επιτροπή καλεί την υπό εξέταση χώρα να προσέλθει σε διαβουλεύσεις με στόχο την άρση της περιοριστικής πρακτικής όσον αφορά τις συμβάσεις και τη διασφάλιση της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης για τους προμηθευτές, τα αγαθά και τις υπηρεσίες της ΕΕ. Στο πλαίσιο της διαβούλευσης εξετάζονται οι διάφορες καταστάσεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη, όπως η ύπαρξη μηχανισμού διευθέτησης διαφορών σχετικών με περιοριστικές πρακτικές όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις που επηρεάζουν τις καλυπτόμενες δημόσιες συμβάσεις, μονομερών διορθωτικών μέτρων ή σύναψης διεθνούς συμφωνίας που προβλέπει την ίση μεταχείριση για τους προμηθευτές, τα αγαθά και τις υπηρεσίες της ΕΕ που επηρεάζονταν στο παρελθόν από περιοριστικές πρακτικές στις δημόσιες συμβάσεις. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδώσει εκτελεστική πράξη που θα απαγορεύει τον αποκλεισμό προσφορών που περιλαμβάνουν μη καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες που προέρχονται από χώρες με τις οποίες διεξάγονται ουσιαστικές διαπραγματεύσεις όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά και διαγράφεται η εύλογη προοπτική άρσης των περιοριστικών πρακτικών για τις δημόσιες συμβάσεις στο εγγύς μέλλον.

Το άρθρο 10 εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εκδώσει εκτελεστική πράξη σχετικά με το «περιοριστικά μέτρα», με την προϋπόθεση ότι η έρευνά της επιβεβαίωσε την ύπαρξη περιοριστικών πρακτικών για τις δημόσιες συμβάσεις σε τρίτη χώρα, και ότι η Επιτροπή προσπάθησε να διεξαγάγει διαβουλεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά σύμφωνα με το μηχανισμό διαβούλευσης. Τα εν λόγω μέτρα μπορεί κατ' αρχήν να περιλαμβάνουν (i) τον αποκλεισμό ορισμένων προσφορών που απαρτίζονται κατά περισσότερο από 50% από αγαθά και υπηρεσίες που προέρχονται από την εν λόγω χώρα, ή/και (ii) μια υποχρεωτική τιμολογιακή ποινική κύρωση σε εκείνα τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που περιλαμβάνει η προσφορά τα οποία κατάγονται από την υπό εξέταση χώρα.

Το άρθρο 11 προβλέπει κανόνες για την ανάκληση ή αναστολή των περιοριστικών μέτρων που θεσπίστηκαν, καθώς και απόφαση της Επιτροπής για την απαγόρευση της χρήσης του άρθρου 6 από τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς.

Το άρθρο 12 καθορίζει τους κανόνες για την παροχή πληροφοριών στους προσφέροντες σχετικά με την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων που λαμβάνονται από την Επιτροπή στο πλαίσιο των επιμέρους διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων.

Το άρθρο 13 καθορίζει τις περιστάσεις υπό τις οποίες οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς μπορούν να παρεκκλίνουν από μέτρα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Στόχος της διάταξης αυτής είναι να παρασχεθεί στις αναθέτουσες αρχές/στους αναθέτοντες φορείς η αναγκαία ευελιξία για την ικανοποίηση των αγοραστικών αναγκών τους και, παράλληλα, να εξασφαλιστεί η κατάλληλη παρακολούθηση από την Επιτροπή μέσω της υποχρέωσης κοινοποίησης.

Τα άρθρα 14 και 15 καθορίζουν την εκχώρηση των εξουσιών που ανατίθενται στην Επιτροπή να εκδίδει πράξεις κατ'εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 14, σχετικά με τροποποιήσεις στο παράρτημα, ώστε να αντικατοπτρίζουν τη σύναψη νέων διεθνών συμφωνιών από την Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων.

Το άρθρο 16 προβλέπει ένδικα μέσα σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του παρόντος κανονισμού.

Το άρθρο 17 ορίζει τη σχετική διαδικασία επιτροπής για την έκδοση εκτελεστικών πράξεων. Επιπλέον, εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να θεσπίζει εκτελεστικά μέτρα για την έκδοση τυποποιημένων εντύπων.

Το άρθρο 18 απαιτεί από την Επιτροπή να υποβάλλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού τουλάχιστον ανά τριετία από την έναρξη ισχύος του.

Το άρθρο 19 περιέχει κανόνες εμπιστευτικότητας για τις πληροφορίες που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Το άρθρο 20 προβλέπει την κατάργηση των άρθρων 58 και 59 της οδηγίας 2004/17/EK.

Το άρθρο 21 καθορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόσβαση των αγαθών και υπηρεσιών τρίτων χωρών στην εσωτερική αγορά της Ένωσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και τις διαδικασίες που υποστηρίζουν τις διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόσβαση των αγαθών και υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων τρίτων χωρών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁸,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁹,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ορίζει ότι η Ένωση καθορίζει και εφαρμόζει κοινές πολιτικές και δράσεις και εργάζεται για την επίτευξη υψηλού βαθμού συνεργασίας σε όλους τους τομείς των διεθνών σχέσεων, με στόχο, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ενσωμάτωσης όλων των χωρών στην παγκόσμια οικονομία, μεταξύ άλλων και μέσω της προοδευτικής κατάργησης των περιορισμών του διεθνούς εμπορίου.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 206 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) η Ένωση, με τη δημιουργία τελωνειακής ένωσης μεταξύ των κρατών μελών, επιθυμεί να συμβάλει, για το κοινό συμφέρον, στην αρμονική ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου, στην προοδευτική κατάργηση των περιορισμών στις διεθνείς

⁸ EE C της, σ. .

⁹ EE C της, σ. .

συναλλαγές και στις άμεσες ξένες επενδύσεις, και στον περιορισμό των τελωνειακών και άλλων φραγμών.

- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 26 της ΣΛΕΕ η Ένωση θεσπίζει τα μέτρα για την εγκαθίδρυση ή τη διασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, η οποία περιλαμβάνει χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα, μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων σύμφωνα με τις διατάξεις των Συνθηκών.
- (4) Το άρθρο III: 8 της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994 και το άρθρο XIII της Γενικής Συμφωνίας για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών εξαιρούν τις δημόσιες συμβάσεις από τους κύριους πολυμερείς κανόνες του ΠΟΕ.
- (5) Στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και μέσω των διμερών της σχέσεων η Ένωση υποστηρίζει το φιλόδοξο άνοιγμα των αγορών της Ένωσης και των εμπορικών της εταίρων στον τομέα των διεθνών δημοσίων συμβάσεων, με πνεύμα αμοιβαιότητας και αμοιβαίου οφέλους.
- (6) Πολλές τρίτες χώρες είναι απρόθυμες να ανοίξουν τις αγορές τους στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων στον διεθνή ανταγωνισμό, ή να ανοίξουν τις εν λόγω αγορές περαιτέρω σε σχέση με το άνοιγμα που έχει ήδη πραγματοποιηθεί. Ως εκ τούτου, οι οικονομικοί φορείς της Ένωσης αντιμετωπίζουν περιοριστικές πρακτικές στον τομέα αυτόν σε πολλούς από τους εμπορικούς εταίρους της Ένωσης. Αυτές οι περιοριστικές πρακτικές στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εμπορικών ευκαιριών.
- (7) Οι οδηγίες 2004/17/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών¹⁰ και 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών¹¹ περιέχουν λίγες μόνο διατάξεις σχετικά με την εξωτερική διάσταση της πολιτικής περί δημοσίων συμβάσεων της Ένωσης, ιδίως τα άρθρα 58 και 59 της οδηγίας 2004/17/EK. Οι διατάξεις αυτές έχουν ωστόσο περιορισμένο πεδίο εφαρμογής και, λόγω της έλλειψης κατευθυντηρίων γραμμών, δεν εφαρμόζονται ιδιαίτερα από τους αναθέτοντες φορείς.
- (8) Σύμφωνα με το άρθρο 207 ΣΛΕΕ η κοινή εμπορική πολιτική στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων πρέπει να βασίζεται σε ενιαίες αρχές.
- (9) Για λόγους ασφάλειας δικαίου για τους οικονομικούς φορείς και τις αναθέτουσες αρχές/ τους αναθέτοντες φορείς της Ένωσης και των τρίτων χωρών, οι διεθνείς δεσμεύσεις όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά που έχουν αναληφθεί από την Ένωση έναντι τρίτων χωρών στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων πρέπει να αντικατοπτρίζονται στην έννομη τάξη της ΕΕ, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή τους. Η Επιτροπή πρέπει να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή των υφισταμένων διεθνών δεσμεύσεων της

¹⁰ EE L 134 της 30.4.2004, σ. 1

¹¹ EE L 134 της 30.4.2004, σ. 114.

Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πρόσβαση στην αγορά. Οι κατευθύνσεις αυτές θα πρέπει να επικαιροποιούνται σε τακτική βάση και να παρέχουν εύχρηστες πληροφορίες.

- (10) Οι στόχοι της βελτίωσης της πρόσβασης των οικονομικών φορέων της ΕΕ στις δημόσιες συμβάσεις ορισμένων τρίτων χωρών που προστατεύονται από περιοριστικά μέτρα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις και της διατήρησης ισότιμων όρων ανταγωνισμού στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά επιβάλλουν να εναρμονιστεί σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση η μεταχείριση των αγαθών και των υπηρεσιών τρίτων χωρών που δεν καλύπτονται από τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης.
- (11) Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να θεσπιστούν κανόνες καταγωγής έτσι ώστε οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς να γνωρίζουν εάν τα αγαθά και οι υπηρεσίες καλύπτονται από τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η καταγωγή ενός προϊόντος θα πρέπει να καθορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 22 έως 26 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2913/1992 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα¹². Σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό, τα εμπορεύματα θα πρέπει να θεωρείται ότι είναι εμπορεύματα καταγωγής της Ένωσης όταν αυτά παρασκευάζονται ή παράγονται εξ ολοκλήρου στην Ένωση. Τα εμπορεύματα στων οποίων την παραγωγή συμμετέχουν μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, θεωρείται ότι κατάγονται από τη χώρα στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία, οικονομικά δικαιολογημένη, ουσιαστική μεταποίηση ή επεξεργασία σε επιχείρηση εξοπλισμένη για το σκοπό αυτό και η οποία κατέληξε στην κατασκευή ενός νέου προϊόντος ή ενός προϊόντος που αντιπροσωπεύει σημαντικό στάδιο παραγωγής. Η καταγωγή μιας υπηρεσίας θα πρέπει να καθορίζεται με βάση την καταγωγή του φυσικού ή νομικού προσώπου που την παρέχει. Οι κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 9 θα πρέπει να καλύπτουν την εφαρμογή των κανόνων καταγωγής στην πράξη.
- (12) Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει εάν θα εγκρίνει τη δυνατότητα για τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια των οδηγιών [2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και της οδηγίας [...] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της [...] ... για την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης¹³] να αποκλείουν, για τις συμβάσεις των οποίων το εκτιμώμενο ύψος είναι ίσο ή μεγαλύτερο από 5.000.000 ευρώ, από τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για αγαθά και υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από τις διεθνείς υποχρεώσεις που έχουν συνομολογηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (13) Για λόγους διαφάνειας, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς που σκοπεύουν να κάνουν χρήση της εξουσίας τους σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό να αποκλείουν προσφορές που περιλαμβάνουν αγαθά και/ή υπηρεσίες με τόπο καταγωγής εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις οποίες η αξία των μη καλυπτόμενων αγαθών ή υπηρεσιών υπερβαίνει το 50% της συνολικής αξίας των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών από διαδικασίες για την ανάθεση συμβάσεων πρέπει να ενημερώνουν σχετικά τους οικονομικούς φορείς στην προκήρυξη του διαγωνισμού που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

¹² EE L 302 της 19.10.1992, σ. 1

¹³ EE L....

- (14) Προκειμένου η Επιτροπή να είναι σε θέση να αποφασίζει τον αποκλεισμό αγαθών και υπηρεσιών τρίτων χωρών που δεν καλύπτονται από τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να κοινοποιούν στην Επιτροπή την πρόθεσή τους να αποκλείσουν τα εν λόγω αγαθά και υπηρεσίες, χρησιμοποιώντας ένα τυποποιημένο έντυπο που θα περιέχει επαρκείς πληροφορίες ώστε να είναι η Επιτροπή σε θέση να αποφασίσει.
- (15) Για τις συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή μεγαλύτερη από 5.000.000 ευρώ η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνει τον προβλεπόμενο αποκλεισμό αν η διεθνής συμφωνία όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων μεταξύ της Ένωσης και της χώρας από την οποία προέρχονται τα αγαθά και/ή οι υπηρεσίες περιλαμβάνει, για τα εμπορεύματα και/ή τις υπηρεσίες των οποίων προτείνεται ο αποκλεισμός, ρητές επιφυλάξεις για την πρόσβαση στην αγορά διατυπωθείσες από την Ένωση. Όταν δεν υπάρχει τέτοια συμφωνία, η Επιτροπή πρέπει να εγκρίνει τον αποκλεισμό, εάν η τρίτη χώρα διατηρεί περιοριστικά μέτρα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις τα οποία οδηγούν σε έλλειψη ουσιαστικής αμοιβαιότητας στο άνοιγμα της αγοράς μεταξύ της Ένωσης και της συγκεκριμένης τρίτης χώρας. Δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι υπάρχει ουσιαστική αμοιβαιότητα όταν τα περιοριστικά μέτρα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις προκαλούν σοβαρές και επαναλαμβανόμενες διακρίσεις εις βάρος των οικονομικών φορέων, των αγαθών και των υπηρεσιών της ΕΕ.
- (16) Κατά την αξιολόγηση του εάν υπάρχει έλλειψη ουσιαστικής αμοιβαιότητας, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει σε ποιο βαθμό η νομοθεσία της οικείας χώρας σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις διασφαλίζει τη διαφάνεια σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και αποκλείει κάθε διάκριση σε βάρος των αγαθών, των υπηρεσιών και των οικονομικών φορέων της Ένωσης. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει σε ποιο βαθμό οι δημόσιες αρχές και/ή οι επιμέρους φορείς που προβαίνουν στη σύναψη συμβάσεων διατηρούν ή θεσπίζουν τις πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις κατά των αγαθών, των υπηρεσιών και των οικονομικών φορέων της Ένωσης.
- (17) Η Επιτροπή πρέπει να είναι σε θέση να προλαμβάνει τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις ενός προβλεπόμενου αποκλεισμού σε εν εξελίξει εμπορικές διαπραγματεύσεις με την εν λόγω χώρα. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δύναται, εφόσον η χώρα συμμετέχει σε ουσιαστικές διαπραγματεύσεις με την Ένωση για την πρόσβαση στην αγορά στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και η Επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχει εύλογη προοπτική για άρση των περιοριστικών πρακτικών στις δημόσιες συμβάσεις στο εγγύς μέλλον, θα πρέπει να είναι σε θέση να εκδώσει εκτελεστική πράξη βάσει της οποίας τα αγαθά και οι υπηρεσίες της εν λόγω χώρας δεν θα αποκλείονται από τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για περίοδο ενός έτους.
- (18) Δεδομένου ότι η πρόσβαση των αγαθών και υπηρεσιών τρίτων χωρών στην αγορά δημοσίων συμβάσεων της Ένωσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής, τα κράτη μέλη ή οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς τους δεν θα πρέπει να μπορούν να περιορίζουν την πρόσβαση αγαθών ή υπηρεσιών τρίτων χωρών από τις διαδικασίες δημοπράτησής τους με οποιοδήποτε άλλο μέτρο εκτός από εκείνα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.
- (19) Λαμβάνοντας υπόψη τη μεγαλύτερη δυσκολία για τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς να αξιολογούν τις εξηγήσεις των προσφερόντων, στο πλαίσιο των προσφορών

που περιλαμβάνουν αγαθά και/ή υπηρεσίες καταγωγής εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις οποίες η αξία των μη καλυπτόμενων αγαθών ή υπηρεσιών υπερβαίνει το 50% της συνολικής αξίας των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί η αύξηση της διαφάνειας στην επεξεργασία των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών. Εκτός από τους κανόνες που καθορίζονται στο άρθρο 69 της οδηγίας για τις δημόσιες συμβάσεις και το άρθρο 79 της οδηγίας για τις δημόσιες συμβάσεις που ανατίθενται από φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας που προτίθεται να αποδεχθεί μια τέτοια ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά, πρέπει να ενημερώνει σχετικά γραπτώς τους υπόλοιπους προσφέροντες, αναφέροντας και τους λόγους του ασυνήθιστα χαμηλού χαρακτήρα της τιμής ή του κόστους που χρεώνεται. Αυτό επιτρέπει στους εν λόγω προσφέροντες να συμβάλλουν στην ακριβέστερη αξιολόγηση του κατά πόσον ο υποψήφιος που θα επιλεγεί θα να είναι σε θέση να εκτελέσει πλήρως τη σύμβαση, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στα τεύχη δημοπράτησης. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω συμπληρωματικές πληροφορίες θα εξασφαλίσουν την επικράτηση πιο ισότιμων όρων ανταγωνισμού στην αγορά της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις.

- (20) Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων μερών ή ενός κράτους μέλους, να κινεί ανά πάσα στιγμή έρευνα για δημόσιες συμβάσεις εξωτερικού όσον αφορά περιοριστικές πρακτικές στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, τις οποίες εικάζεται ότι διατηρεί μια τρίτη χώρα. Ειδικότερα, πρέπει να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει εγκρίνει διάφορους σκοπούμενους αποκλεισμούς όσον αφορά μια τρίτη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού. Οι εν λόγω διαδικασίες έρευνας θα πρέπει να εφαρμόζονται με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3286/94 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, που καθορίζει κοινοτικές διαδικασίες στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής για να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων της Κοινότητας στο πλαίσιο των κανόνων του διεθνούς εμπορίου, ιδίως αυτών που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου¹⁴.
- (21) Όταν η Επιτροπή, με βάση τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της, έχει λόγους να πιστεύει ότι μια τρίτη χώρα έχει θεσπίσει ή υποστηρίζει μια περιοριστική πρακτική όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, θα πρέπει να είναι σε θέση να κινήσει την διεξαγωγή έρευνας. Εάν επιβεβαιωθεί η ύπαρξη περιοριστικής πρακτικής όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις σε τρίτη χώρα, η Επιτροπή θα πρέπει να καλέσει την υπό εξέταση χώρα να προσέλθει σε διαβουλεύσεις με σκοπό τη βελτίωση των ευκαιριών υποβολής προσφοράς για τους οικονομικούς φορείς, τα αγαθά και τις υπηρεσίες στην εν λόγω χώρα.
- (22) Εάν οι διαβουλεύσεις με την ενδιαφερόμενη χώρα δεν οδηγήσουν σε επαρκή βελτίωση των ευκαιριών υποβολής προσφοράς για τους οικονομικούς φορείς, τα αγαθά και τις υπηρεσίες της ΕΕ, η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει κατάλληλα περιοριστικά μέτρα.
- (23) Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν τον υποχρεωτικό αποκλεισμό ορισμένων αγαθών και υπηρεσιών τρίτων χωρών από τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή μπορούν να επιβάλλουν

¹⁴ EE L 349 της 31.12.1994

υποχρεωτική τιμολογιακή ποινική κύρωση στις προσφορές που αποτελούνται από αγαθά ή υπηρεσίες που προέρχονται από την εν λόγω χώρα. Για να αποφευχθεί η καταστρατήγηση των μέτρων αυτών, μπορεί επίσης να είναι αναγκαίο να αποκλείονται ορισμένα νομικά πρόσωπα υπό ξένο έλεγχο ή ξένη ιδιοκτησία που έχουν την έδρα τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και τα οποία δεν ασκούν ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες τέτοιου είδους ώστε να έχουν άμεση και πραγματική σχέση με την οικονομία κράτους μέλους. Τα κατάλληλα μέτρα δεν θα πρέπει να είναι δυσανάλογα προς τις περιοριστικές πρακτικές σύναψης συμβάσεων στις οποίες ανταπαντούν.

- (24) Είναι επιτακτική ανάγκη να έχουν οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς πρόσβαση σε ευρύ φάσμα προϊόντων υψηλής ποιότητας που θα ικανοποιούν τις αγοραστικές ανάγκες τους σε ανταγωνιστικές τιμές. Ως εκ τούτου, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να είναι σε θέση να παρεκκλίνουν από τα μέτρα που περιορίζουν την πρόσβαση σε μη καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες σε περίπτωση που δεν υπάρχουν αγαθά και υπηρεσίες της Ένωσης και/ή καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες που ικανοποιούν τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντος φορέα για τη διασφάλιση ζωτικών δημόσιων αναγκών, όπως για παράδειγμα της υγείας και της ασφαλείας ή σε περίπτωση που η εφαρμογή του μέτρου θα οδηγήσει σε δυσανάλογη αύξηση της τιμής ή του κόστους της σύμβασης.
- (25) Σε περίπτωση πλημμελούς εφαρμογής των εξαιρέσεων από τα μέτρα που περιορίζουν την πρόσβαση σε μη καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες από τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να εφαρμόσει τον διορθωτικό μηχανισμό του άρθρου 3 της οδηγίας 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί της εφαρμογής των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων¹⁵ ή του άρθρου 8 της οδηγίας 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών¹⁶. Για τον ίδιο σκοπό, οι συμβάσεις που συνάπτονται με έναν οικονομικό φορέα κατά παράβαση αποφάσεων της Επιτροπής σχετικά με σκοπούμενους αποκλεισμούς που κοινοποιούνται από αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς ή κατά παράβαση μέτρων που περιορίζουν την πρόσβαση μη καλυπτόμενων αγαθών και υπηρεσιών θα πρέπει να κηρύσσονται ανενεργές κατά την έννοια της οδηγίας 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷.
- (26) Υπό το πρίσμα της γενικότερης πολιτικής της Ένωσης για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες όπως προβλέπεται, μεταξύ άλλων, στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 732/2008 του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2008, για την εφαρμογή συστήματος γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων, για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2009, είναι σκόπιμο να εξομοιωθούν τα αγαθά και οι υπηρεσίες που προέρχονται από τις χώρες αυτές με τα αγαθά και τις υπηρεσίες της Ένωσης.

¹⁵ EE L 395 της 30.12.1989, σ. 33

¹⁶ EE L 76 της 23.3.1992, σ. 14

¹⁷ EE L 335 της 20.12.2007, σ. 31

- (27) Προκειμένου να αντικατοπτρίζονται στη νομική τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι διεθνείς δεσμεύσεις ως προς την πρόσβαση στην αγορά στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων που αναλαμβάνονται μετά την έκδοση του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τροποποιήσεις του καταλόγου των διεθνών συμφωνιών που επισυνάπτεται στον παρόντα κανονισμό. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξάγει η Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, συμπεριλαμβανομένων των διαβουλεύσεων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Η Επιτροπή, όταν ετοιμάζει και συντάσσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, θα πρέπει να εξασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- (28) Για να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.
- (29) Η συμβουλευτική διαδικασία πρέπει να ακολουθείται για την έκδοση εκτελεστικών πράξεων για την κατάρτιση των τυποποιημένων εντύπων προς δημοσίευση προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων, την υποβολή των κοινοποιήσεων στην Επιτροπή και την καταγωγή των αγαθών ή των υπηρεσιών. Οι αποφάσεις αυτές δεν έχουν καμία επίπτωση είτε από χρηματοοικονομική άποψη είτε όσον αφορά τη φύση και την έκταση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό. Αντιθέτως, οι εν λόγω πράξεις χαρακτηρίζονται από καθαρά διοικητικό σκοπό και εξυπηρετούν το σκοπό της διευκόλυνσης της εφαρμογής των κανόνων που προβλέπει ο παρών κανονισμός.
- (30) Η Επιτροπή υποβάλλει τουλάχιστον ανά τριετία έκθεση για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
- (31) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, είναι αναγκαίο και σκόπιμο για την επίτευξη του βασικού στόχου της δημιουργίας κοινής εξωτερικής πολιτικής στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, να θεσπιστούν κανόνες σχετικά με την αντιμετώπιση των αγαθών και των υπηρεσιών που δεν καλύπτονται από τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο παρών κανονισμός σχετικά με την πρόσβαση των οικονομικών φορέων, των αγαθών και των υπηρεσιών τρίτων χωρών δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων, σύμφωνα με την τρίτη παράγραφο του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Κεφάλαιο I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες σχετικά με την πρόσβαση αγαθών και υπηρεσιών τρίτων χωρών στην ανάθεση συμβάσεων για την εκτέλεση έργων ή εργασιών, την προμήθεια αγαθών και την παροχή υπηρεσιών από αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς της Ένωσης και θεσπίζει επίσης διαδικασίες υποστήριξης των διαπραγματεύσεων σχετικά με την πρόσβαση των αγαθών και υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων τρίτων χωρών.
2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις συμβάσεις που καλύπτονται από τις ακόλουθες πράξεις:
 - α) Οδηγία [2004/17/EK].
 - β) Οδηγία [2004/18/EK].
 - γ) Οδηγία [201./... (για την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης)].

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στην ανάθεση συμβάσεων σε περίπτωση που τα αγαθά ή οι υπηρεσίες προορίζονται να χρησιμοποιηθούν από τις δημόσιες αρχές και όχι για μεταπώληση στο εμπόριο ή για να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή αγαθών ή στην παροχή υπηρεσιών που προορίζονται για εμπορική πώληση.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί.
 - α) «προμηθευτής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προσφέρει αγαθά στην αγορά·
 - β) «πάροχος υπηρεσιών»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προσφέρει στην αγορά την εκτέλεση εργασιών ή ενός έργου ή την παροχή υπηρεσιών·
 - γ) «αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας»: «αναθέτουσα αρχή» όπως ορίζεται στο [άρθρο 1 παράγραφος 9 της οδηγίας 2004/18/EK, και «αναθέτων φορέας», όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2004/17/EK και τα άρθρα 3 και 4 της οδηγίας 20... για την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης]·
 - δ) «καλυπτόμενα αγαθά ή υπηρεσίες»: αγαθό ή υπηρεσία που κατάγεται από χώρα με την οποία η Ένωση έχει συνάψει διεθνή συμφωνία στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων των δεσμεύσεων για την πρόσβαση στην αγορά και για το οποίο εφαρμόζεται η σχετική συμφωνία. Το παράρτημα Ι του παρόντος κανονισμού περιλαμβάνει κατάλογο των σχετικών συμφωνιών·
 - ε) «μη καλυπτόμενα αγαθά ή υπηρεσίες»: αγαθό ή υπηρεσία που κατάγεται από χώρα με την οποία η Ένωση δεν έχει συνάψει διεθνή συμφωνία στον τομέα

των δημόσιων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων των δεσμεύσεων για την πρόσβαση στην αγορά, ή αγαθό ή υπηρεσία καταγόμενο από χώρες με τις οποίες η Ένωση έχει συνάψει μια τέτοια συμφωνία, αλλά για τα οποία δεν εφαρμόζεται η σχετική συμφωνία·

- στ) «μέτρο»: κάθε νόμος, κανονισμός, ή πρακτική, ή συνδυασμός τους·
- ζ) «ενδιαφερόμενα μέρη»: εταιρεία ή επιχείρηση που έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους και που έχει την καταστατική έδρα της, την κεντρική της διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή της εντός της Ένωσης, η οποία επιδίδεται άμεσα στην παραγωγή αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο των περιοριστικών μέτρων τρίτων χωρών σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού

- α) ο όρος «χώρα» μπορεί να αφορά οποιοδήποτε κράτος ή χωριστό τελωνειακό έδαφος, χωρίς η ονοματολογία αυτή να θίγει θέματα εθνικής κυριαρχίας·
- β) ο όρος «οικονομικός φορέας» καλύπτει ταυτόχρονα τις έννοιες «προμηθευτής» και «πάροχος υπηρεσιών»·
- γ) ο οικονομικός φορέας που έχει υποβάλει προσφορά αναφέρεται ως «προσφέρων»·
- δ) η εκτέλεση έργων και/ή εργασιών, κατά την έννοια των οδηγιών [2004/17/EK, 2004/18/EK και της οδηγίας 201../.. σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης] για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού θεωρείται ως παροχή υπηρεσίας·
- ε) η «υποχρεωτική τιμολογιακή ποινική κύρωση» αναφέρεται στην υποχρέωση των αναθετόντων φορέων να αυξάνουν, υπό την επιφύλαξη ορισμένων εξαιρέσεων, την τιμή των υπηρεσιών και/ή των αγαθών καταγωγής ορισμένων τρίτων χωρών που έχουν προσφερθεί σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων.

Άρθρο 3

Κανόνες καταγωγής

1. Η καταγωγή ενός αγαθού καθορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 22 έως 26 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2913/1992 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα¹⁸.
2. Η καταγωγή μιας υπηρεσίας καθορίζεται με βάση την καταγωγή του φυσικού ή νομικού προσώπου που την παρέχει. Η καταγωγή του παρόχου υπηρεσιών λογίζεται ότι είναι:

¹⁸ EE L 302 της 19.10.1992, σ. 1

- α) Στην περίπτωση φυσικού προσώπου, η χώρα της οποίας είναι υπήκοος ή στην οποία έχει το δικαίωμα μόνιμης διαμονής·
- β) Στην περίπτωση νομικού προσώπου, οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:
- (1) εάν η υπηρεσία παρέχεται με άλλο τρόπο, εκτός μέσω της εμπορικής παρουσίας στο εσωτερικό της Ένωσης, η χώρα όπου το νομικό πρόσωπο έχει συσταθεί ή κατ' άλλο τρόπο οργανωθεί υπό τη νομοθεσία της εν λόγω χώρας και στην επικράτεια της οποίας το νομικό πρόσωπο έχει ασκήσει ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες·
 - (2) εάν η υπηρεσία παρέχεται μέσω εμπορικής παρουσίας στο εσωτερικό της Ένωσης, το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένο το νομικό πρόσωπο και στην επικράτεια του οποίου έχει ασκήσει ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες που έχουν άμεση και πραγματική σχέση με την οικονομία του οικείου κράτους μέλους.

Για τους σκοπούς του σημείου (2) εάν το νομικό πρόσωπο δεν έχει ασκήσει ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες που έχουν άμεση και πραγματική σχέση με την οικονομία του οικείου κράτους μέλους, η καταγωγή των φυσικών ή νομικών προσώπων στα οποία ανήκει το νομικό πρόσωπο που παρέχει την υπηρεσία, ή τα οποία ελέγχουν το εν λόγω νομικό πρόσωπο.

Το νομικό πρόσωπο που παρέχει την υπηρεσία λογίζεται ότι:

«ανήκει» σε πρόσωπα μιας δεδομένης χώρας εάν πάνω από το 50% του μετοχικού κεφαλαίου του ανήκει κατά πλήρη κυριότητα σε πρόσωπα της εν λόγω χώρας, και «ελέγχεται» από πρόσωπα μιας δεδομένης χώρας, εάν τα πρόσωπα αυτά έχουν το δικαίωμα να ορίζουν την πλειοψηφία των διευθυντών του ή να κατευθύνουν νομικά τις ενέργειές του με άλλο τρόπο.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες καταγωγής των χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου εκτός των κρατών μελών αντιμετωπίζονται ακριβώς όπως τα καταγόμενα από κράτη μέλη.

Κεφάλαιο II

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΗ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΑΣΥΝΗΘΙΣΤΑ ΧΑΜΗΛΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Άρθρο 4

Αντιμετώπιση των καλυπτόμενων αγαθών και υπηρεσιών

Κατά την ανάθεση συμβάσεων για την εκτέλεση έργων και/ή εργασιών, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς αντιμετωπίζουν τα καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες ισότιμα με τα αγαθά και τις υπηρεσίες που κατάγονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που κατάγονται από τις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες που απαριθμούνται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 732/2008, αντιμετωπίζονται ως καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες.

Άρθρο 5

Κανόνες πρόσβασης για τα μη καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες

Τα μη καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες μπορούν να υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα που λαμβάνονται από την Επιτροπή:

- α) μετά από αίτημα των επιμέρους αναθετουσών αρχών σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται στο άρθρο 6·
- β) σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται στα άρθρα 10 και 11.

Άρθρο 6

Εξουσιοδότηση των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων να αποκλείουν προσφορές που περιέχουν μη καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες

1. Μετά από αίτημα αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων η Επιτροπή αξιολογεί εάν θα εγκρίνει, για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή μεγαλύτερη από 5.000.000 ευρώ χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), τον αποκλεισμό από διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προσφορών αγαθών και υπηρεσιών καταγωγής από το εξωτερικό της Ένωσης, εάν η αξία των μη καλυπτόμενων αγαθών ή υπηρεσιών υπερβαίνει το 50% της συνολικής αξίας των αγαθών ή των υπηρεσιών που απαρτίζουν την προσφορά, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις.
2. Όταν οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς προτίθενται να ζητήσουν τον αποκλεισμό από τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων βάσει της παραγράφου 1, αναφέρουν το γεγονός αυτό στην προκήρυξη του διαγωνισμού που δημοσιεύουν σύμφωνα με το άρθρο 35 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ ή σύμφωνα με το άρθρο 42 της οδηγίας 2004/17/ΕΚ ή με το άρθρο 26 της οδηγίας για την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης.

Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς απαιτούν από τους προσφέροντες να παρέχουν πληροφορίες για την καταγωγή των αγαθών ή/και των υπηρεσιών που περιέχονται στην προσφορά, καθώς και την αξία τους. Αποδέχονται ωστόσο και δηλώσεις που υποβάλλουν οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι ως προκαταρκτικά αποδεικτικά στοιχεία ότι οι προσφορές δεν μπορούν να αποκλειστούν δυνάμει της παραγράφου 1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από κάποιον προσφέροντα, ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλει όλα ή κάποια από τα απαιτούμενα έγγραφα, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο για τη διασφάλιση της ορθής διεξαγωγής της διαδικασίας. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη δημιουργία τυποποιημένων εντύπων για δηλώσεις σχετικά με την καταγωγή των

αγαθών και των υπηρεσιών. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 3.

Όταν οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς λαμβάνουν προσφορές που πληρούν τους όρους της παραγράφου 1, για τις οποίες σκοπεύουν να ζητήσουν την εξαίρεση για το λόγο αυτό, τα κράτη μέλη κοινοποιούν το γεγονός αυτό στην Επιτροπή. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας κοινοποίησης η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας μπορεί να συνεχίσει την ανάλυση των προσφορών.

Η κοινοποίηση πρέπει να αποστέλλεται με ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιώντας ένα τυποποιημένο έντυπο. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη δημιουργία των εντύπων. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 3. Το εν λόγω τυποποιημένο έντυπο περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) όνομα και στοιχεία επικοινωνίας της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντος φορέα·
- β) περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης·
- γ) όνομα και στοιχεία επικοινωνίας του οικονομικού φορέα του οποίου η προσφορά θα αποκλειστεί·
- δ) πληροφορίες σχετικά με την καταγωγή του οικονομικού φορέα, τα σχετικά αγαθά και/ή υπηρεσίες και την αξία τους.

Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες από την αναθέτουσα αρχή/τον αναθέτοντα φορέα.

Οι εν λόγω πληροφορίες πρέπει να παρέχονται εντός οκτώ εργάσιμων ημερών, αρχής γενομένης την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την ημερομηνία κατά την οποία η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας λαμβάνει την αίτηση για συμπληρωματικές πληροφορίες. Εάν η Επιτροπή δεν λάβει καμία πληροφορία εντός της προθεσμίας αυτής η περίοδος που καθορίζεται στην παράγραφο 3 αναστέλλεται, έως ότου η Επιτροπή λάβει τις ζητούμενες πληροφορίες.

3. Για τις συμβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη σχετικά με την έγκριση του σκοπούμενου αποκλεισμού εντός δύο μηνών, αρχής γενομένης την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με την εξεταστική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2. Ωστόσο, η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται μία φορά για δύο μήνες, κατ' ανώτατο όριο, σε περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες, ιδίως όταν οι πληροφορίες που περιέχονται στην κοινοποίηση ή στα έγγραφα που την συνοδεύουν, είναι ελλιπείς ή ανακριβείς ή όταν τα περιστατικά που αναφέρονται έχουν υποστεί ουσιαστικές μεταβολές. Αν, κατά τη λήξη αυτής της δίμηνης περιόδου ή της παραταθείσας περιόδου η Επιτροπή δεν έχει εκδώσει απόφαση με την οποία εγκρίνει ή δεν εγκρίνει τον αποκλεισμό, ο αποκλεισμός θεωρείται ότι δεν έχει εγκριθεί από την Επιτροπή.
4. Κατά την έκδοση εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με την παράγραφο 3, η Επιτροπή εγκρίνει τον σκοπούμενο αποκλεισμό στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) αν η διεθνής συμφωνία για την πρόσβαση στην αγορά στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων μεταξύ της Ένωσης και της χώρας από την οποία κατάγονται τα αγαθά και/ή οι υπηρεσίες περιλαμβάνει ρητές επιφυλάξεις για την πρόσβαση στην αγορά διατυπωθείσες από την Ένωση, όσον αφορά τα αγαθά και/ή τις υπηρεσίες των οποίων προτείνεται ο αποκλεισμός·
- β) όταν δεν υπάρχει συμφωνία όπως αναφέρεται στο σημείο α) αλλά η τρίτη χώρα διατηρεί περιοριστικά μέτρα για τις δημόσιες συμβάσεις τα οποία οδηγούν σε έλλειψη ουσιαστικής αμοιβαιότητας όσον αφορά το άνοιγμα της αγοράς μεταξύ της Ένωσης και της συγκεκριμένης τρίτης χώρας.

Για τους σκοπούς του στοιχείου β) θεωρείται ότι υπάρχει έλλειψη ουσιαστικής αμοιβαιότητας όταν τα περιοριστικά μέτρα για τις δημόσιες συμβάσεις προκαλούν σοβαρές και επαναλαμβανόμενες διακρίσεις εις βάρος των οικονομικών φορέων, των αγαθών και των υπηρεσιών της Ένωσης.

Κατά την έκδοση εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με την παράγραφο 3, η Επιτροπή δεν εγκρίνει τον σκοπούμενο αποκλεισμό όταν αυτός συνιστά παράβαση των δεσμεύσεων για την πρόσβαση στην αγορά που έχει αναλάβει η Ένωση στο πλαίσιο των διεθνών συμφωνιών της.

- 5. Κατά την αξιολόγηση του εάν υπάρχει έλλειψη αμοιβαιότητας, η Επιτροπή εξετάζει τα ακόλουθα:
 - α) σε ποιο βαθμό η νομοθεσία της οικείας χώρας σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις διασφαλίζει τη διαφάνεια σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και αποκλείει κάθε διάκριση σε βάρος των αγαθών, των υπηρεσιών και των οικονομικών φορέων της Ένωσης·
 - β) σε ποιο βαθμό οι δημόσιες αρχές και/ή οι επιμέρους φορείς που προβαίνουν στη σύναψη συμβάσεων διατηρούν ή θεσπίζουν πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις εις βάρος των αγαθών, των υπηρεσιών και των οικονομικών φορέων της Ένωσης.
- 6. Προτού η Επιτροπή λάβει απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 3, καλεί σε ακρόαση τον σχετικό προσφέροντα ή προσφέροντες.
- 7. Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς που έχουν αποκλείσει προσφορές κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1, αναφέρουν το γεγονός αυτό στην προκήρυξη ανάθεσης σύμβασης που δημοσιεύουν σύμφωνα με το άρθρο 35 της οδηγίας 2004/18/EK, το άρθρο 42 της οδηγίας 2004/17/EK ή το άρθρο 27 της οδηγίας για την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με την δημιουργία των τυποποιημένων εντύπων που διέπουν τις ανακοινώσεις για την κατακύρωση συμβάσεων. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 3.
- 8. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται όταν η Επιτροπή έχει εκδώσει την εκτελεστική πράξη για την προσωρινή πρόσβαση των αγαθών και των υπηρεσιών από μία χώρα που διεξάγει ουσιαστικές διαπραγματεύσεις με την ΕΕ, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 4.

Κεφάλαιο III **ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΣΥΝΗΘΙΣΤΑ ΧΑΜΗΛΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ**

Άρθρο 7

Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές

Σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας προτίθεται, βάσει του άρθρου 69 της οδηγίας για τις δημόσιες συμβάσεις ή του άρθρου 79 της οδηγίας για τις δημόσιες συμβάσεις που ανατίθενται από φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, αφού επαληθεύσει τις εξηγήσεις του προσφέροντα, να αποδεχθεί μια ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά αγαθών και/ή υπηρεσιών καταγωγής εκτός της Ένωσης, στην οποία η αξία των μη καλυπτόμενων αγαθών ή υπηρεσιών υπερβαίνει το 50% της συνολικής αξίας των αγαθών ή των υπηρεσιών που αποτελούν την προσφορά, ενημερώνει σχετικά τους υπόλοιπους προσφέροντες γραπτώς, αναφέροντας επίσης τους λόγους για τον ασυνήθιστα χαμηλό χαρακτήρα της τιμής ή του κόστους που χρεώνεται.

Η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας δύναται να παραλείψει τη γνωστοποίηση ορισμένων στοιχείων αν αυτό εμποδίζει την επιβολή των νόμων, αντιβαίνει με άλλο τρόπο στο δημόσιο συμφέρον, θίγει τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα δημόσιων ή ιδιωτικών οικονομικών φορέων ή θα μπορούσε να βλάψει το θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ τους.

Κεφάλαιο IV

ΈΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΜΗ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Άρθρο 8

Έρευνα σχετικά με την πρόσβαση των οικονομικών φορέων, των αγαθών και των υπηρεσιών της ΕΕ στις αγορές δημοσίων συμβάσεων τρίτων χωρών

1. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι είναι προς το συμφέρον της Ένωσης, μπορεί ανά πάσα στιγμή, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων μερών ή ενός κράτους μέλους, να κινηθεί έρευνα των συμβάσεων εξωτερικού για εικαζόμενα περιοριστικά μέτρα που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις.

Ειδικότερα, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το εάν έχουν εγκριθεί ορισμένοι σκοπούμενοι αποκλεισμοί σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού.

Σε περίπτωση κίνησης έρευνας, η Επιτροπή δημοσιεύει ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, με την οποία καλούνται τα ενδιαφερόμενα μέρη και τα κράτη μέλη να χορηγήσουν στην Επιτροπή όλες τις σχετικές πληροφορίες εντός της καθοριζόμενης προθεσμίας.

2. Η έρευνα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 διεξάγεται βάσει των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο 6.
3. Η αξιολόγηση εκ μέρους της Επιτροπής εάν η ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα διατηρεί περιοριστικά μέτρα όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, πραγματοποιείται με βάση τα στοιχεία που παρασχέθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη και τα κράτη μέλη και/ή στοιχεία που συγκέντρωσε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια της έρευνας, και πρέπει να ολοκληρώνεται εντός εννέα μηνών από την έναρξη της έρευνας. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί κατά τρεις μήνες.
4. Όταν η Επιτροπή συμπεραίνει ως αποτέλεσμα της έρευνας για τις συμβάσεις εξωτερικού ότι η ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα δεν διατηρεί τα εικαζόμενα περιοριστικά μέτρα για τις δημόσιες συμβάσεις, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση για την περάτωση της έρευνας. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με την εξεταστική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2.

Άρθρο 9

Διαβούλευση με τρίτη χώρα

1. Όταν διαπιστώνεται κατόπιν έρευνας ότι μια τρίτη χώρα διατηρεί περιοριστικά μέτρα για τις δημόσιες συμβάσεις και η Επιτροπή θεωρεί ότι η παρέμβασή της είναι δικαιολογημένη προς το συμφέρον της ΕΕ, η Επιτροπή καλεί την τρίτη χώρα να προσέλθει σε διαβουλεύσεις με σκοπό να διασφαλιστεί ότι οι οικονομικοί φορείς, τα αγαθά και οι υπηρεσίες της Ένωσης μπορούν να συμμετάσχουν σε διαδικασίες διαγωνισμού για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων στη χώρα αυτή με όρους όχι λιγότερο ευνοϊκούς από εκείνους που παρέχονται στους εθνικούς επιχειρηματίες, τα αγαθά και τις υπηρεσίες της εν λόγω χώρας, και επίσης με σκοπό να εξασφαλιστεί η εφαρμογή των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης.

Σε περίπτωση που η οικεία χώρα απορρίψει την πρόσκληση να προσέλθει σε διαβουλεύσεις, η Επιτροπή, κατά την έκδοση εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 10 για τον περιορισμό της πρόσβασης αγαθών και υπηρεσιών που προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα, αποφασίζει με βάση τα διαθέσιμα πραγματικά στοιχεία.

2. Εάν η οικεία χώρα είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας του ΠΟΕ για τις δημόσιες συμβάσεις ή έχει συνάψει εμπορική συμφωνία με την ΕΕ η οποία περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις, η Επιτροπή ακολουθεί τους μηχανισμούς διαβούλευσης και/ή τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που προβλέπονται στην εν λόγω συμφωνία, όταν οι περιοριστικές πρακτικές αφορούν δημόσιες συμβάσεις που καλύπτονται από δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά που έχει αναλάβει η εν λόγω χώρα έναντι της Ένωσης.
3. Όταν, μετά την έναρξη των διαβουλεύσεων, η οικεία χώρα λάβει ικανοποιητικά επανορθωτικά/διορθωτικά μέτρα, αλλά χωρίς να αναλάβει νέες δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει ή να τερματίσει τις διαβουλεύσεις:

Η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή των εν λόγω επανορθωτικών/διορθωτικών μέτρων, ενδεχομένως βάσει πληροφοριών που της παρέχονται περιοδικά, τις οποίες δύναται να ζητά από την ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα.

Σε περίπτωση ανάκλησης, αναστολής ή μη προσήκουσας εφαρμογής των επανορθωτικών/διορθωτικών μέτρων που έχει λάβει η ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα, η Επιτροπή μπορεί:

(i) να επαναλάβει ή να ξαναρχίσει τις διαβουλεύσεις με την ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα, και/ή

(ii) να ενεργήσει σύμφωνα με το άρθρο 10, εκδίδοντας εκτελεστικές πράξεις για τον περιορισμό της πρόσβασης αγαθών και υπηρεσιών καταγωγής τρίτων χωρών

Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο εκδίδονται σύμφωνα με την εξεταστική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2.

4. Όταν, μετά την έναρξη της διαδικασίας διαβούλευσης, φαίνεται ότι το καταλληλότερο μέσο για τον τερματισμό μιας περιοριστικής πρακτικής για τις δημόσιες συμβάσεις είναι η σύναψη διεθνούς συμφωνίας, διενεργούνται διαπραγματεύσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 207 και 218 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εάν μια χώρα έχει αναλάβει ουσιαστικές διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει εκτελεστική πράξη που θα προβλέπει ότι τα αγαθά και οι υπηρεσίες από την εν λόγω χώρα δεν μπορούν να αποκλειστούν από διαδικασίες για την ανάθεση συμβάσεων σύμφωνα με το άρθρο 6.

5. Η Επιτροπή δύναται να προβεί σε τερματισμό των διαβουλεύσεων εάν η ενδιαφερόμενη χώρα αναλάβει διεθνείς δεσμεύσεις συμφωνηθείσες με την Ένωση σε ένα από τα ακόλουθα πλαίσια:

α) Προσχώρηση στη συμφωνία ΠΟΕ σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις,

β) Σύναψη διμερούς συμφωνίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση που περιλαμβάνει δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, ή

γ) Επέκταση των δεσμεύσεών της για την πρόσβαση στην αγορά που έχουν αναληφθεί βάσει της συμφωνίας του ΠΟΕ σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις ή βάσει διμερούς συμφωνίας που έχει συναφθεί με την Ένωση στο εν λόγω πλαίσιο,

Οι διαβουλεύσεις μπορούν να επίσης να τερματιστούν σε περιπτώσεις όπου τα περιοριστικά μέτρα για τις δημόσιες συμβάσεις εξακολουθούν να ισχύουν κατά τη στιγμή που συνομολογούνται οι δεσμεύσεις αυτές, εφόσον περιλαμβάνουν λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των εν λόγω πρακτικών.

6. Σε περίπτωση που μια διαβούλευση με τρίτη χώρα δεν οδηγήσει σε ικανοποιητικά αποτελέσματα εντός 15 μηνών από την ημερομηνία έναρξης της διαβούλευσης με την τρίτη χώρα, η Επιτροπή προβαίνει σε τερματισμό της διαβούλευσης και εξετάζει

το ενδεχόμενο να ενεργήσει σύμφωνα με το άρθρο 10, εκδίδοντας εκτελεστικές πράξεις για τον περιορισμό της πρόσβασης των αγαθών και των υπηρεσιών που κατάγονται από την τρίτη χώρα.

Άρθρο 10

Θέσπιση μέτρων που περιορίζουν την πρόσβαση των μη καλυπτόμενων αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις

1. Όταν διαπιστώνεται σε μια έρευνα σύμφωνα με το άρθρο 8 και με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 9 ότι τα περιοριστικά μέτρα για τις δημόσιες συμβάσεις που εγκρίνονται ή διατηρούνται από την εν λόγω τρίτη χώρα οδηγούν σε έλλειψη ουσιαστικής αμοιβαιότητας όσον αφορά το άνοιγμα της αγοράς μεταξύ της Ένωσης και της συγκεκριμένης τρίτης χώρας όπως αναφέρεται στο άρθρο 6, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει εκτελεστικές πράξεις που περιορίζουν προσωρινά την πρόσβαση των μη καλυπτόμενων αγαθών και υπηρεσιών που κατάγονται από την τρίτη χώρα. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με την εξεταστική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2.
2. Τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 είναι δυνατόν να λάβουν μία από τις ακόλουθες μορφές:
 - α) του αποκλεισμού των προσφορών των οποίων πάνω από το 50% της συνολικής αξίας αποτελείται από μη καλυπτόμενα αγαθά ή υπηρεσίες τα οποία κατάγονται από τη χώρα που θεσπίζει ή διατηρεί μια περιοριστική πρακτική για τις δημόσιες συμβάσεις· και/ή
 - β) της υποχρεωτικής τιμολογιακής ποινικής κύρωσης για το μέρος της προσφοράς που αποτελείται από μη καλυπτόμενα αγαθά ή υπηρεσίες τα οποία κατάγονται από τη χώρα που θεσπίζει ή διατηρεί μια περιοριστική πρακτική για τις δημόσιες συμβάσεις.
3. Τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 μπορούν ειδικότερα να περιορίζονται στα εξής:
 - α) δημόσιες συμβάσεις από κάποιες συγκεκριμένες κατηγορίες αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων·
 - β) δημόσιες συμβάσεις για κάποιες συγκεκριμένες κατηγορίες αγαθών ή υπηρεσιών·
 - γ) δημόσιες συμβάσεις που υπερβαίνουν κάποια συγκεκριμένα όρια ή βρίσκονται εντός αυτών.

Άρθρο 11

Ανάκληση ή αναστολή των μέτρων

1. Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι οι λόγοι που δικαιολογούν τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 4 και το άρθρο 10 δεν ισχύουν πλέον, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει εκτελεστική πράξη με την οποία:
 - α) καταργούνται τα μέτρα· ή
 - β) αναστέλλεται η εφαρμογή των μέτρων για περίοδο έως ενός έτους.

Για τους σκοπούς του σημείου β), η Επιτροπή μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να θέσει εκ νέου σε ισχύ την εφαρμογή των μέτρων με εκτελεστική πράξη.

2. Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο εκδίδονται σύμφωνα με την εξεταστική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2.

Άρθρο 12

Πληροφορίες στους προσφέροντες

1. Σε περιπτώσεις όπου οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς διεξάγουν μια διαδικασία ανάθεσης σύμβασης που υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα, τα οποία θεσπίζονται κατ'εφαρμογή του άρθρου 10 ή ενεργοποιούνται εκ νέου σύμφωνα με το άρθρο 11, αναφέρουν το γεγονός αυτό στην προκήρυξη του διαγωνισμού που δημοσιεύουν σύμφωνα με το άρθρο 35 της οδηγίας 2004/18/EK ή το άρθρο 42 της οδηγίας 2004/17/EK. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τη δημιουργία των τυποποιημένων εντύπων σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 3. Όταν ο αποκλεισμός μιας προσφοράς βασίζεται στην εφαρμογή των μέτρων τα οποία θεσπίζονται κατ'εφαρμογή του άρθρου 10 ή ενεργοποιούνται εκ νέου σύμφωνα με το άρθρο 11, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς ενημερώνουν όλους τους απορριφθέντες προσφέροντες.

Άρθρο 13

Εξαιρέσεις

1. Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς δύνανται να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν τα μέτρα κατ'εφαρμογή του άρθρου 10 σχετικά με μια διαδικασία ανάθεσης σύμβασης, εάν:
 - α) δεν υπάρχουν αγαθά ή υπηρεσίες της Ένωσης και/ή καλυπτόμενα αγαθά ή υπηρεσίες που πληρούν τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής· ή
 - β) η εφαρμογή του μέτρου θα οδηγήσει σε δυσανάλογη αύξηση της τιμής ή του κόστους της σύμβασης.

2. Όταν η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας δεν προτίθεται να εφαρμόσει μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 του παρόντος κανονισμού, ή ενεργοποιούνται εκ νέου σύμφωνα με το άρθρο 11, αναφέρει την πρόθεσή της/του στην προκήρυξη του διαγωνισμού που δημοσιεύει σύμφωνα με το άρθρο 35 της οδηγίας 2004/18/EK ή το άρθρο 42 της οδηγίας 2004/17/EK. Κοινοποιεί το γεγονός αυτό στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερολογιακών ημερών από τη δημοσίευση της προκήρυξης.

Η εν λόγω κοινοποίηση πρέπει να αποστέλλεται με ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη δημιουργία των τυποποιημένων εντύπων για τις προκηρύξεις διαγωνισμών και για την κοινοποίηση σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 3.

Η κοινοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

- α) όνομα και στοιχεία επικοινωνίας της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντος φορέα·
- β) περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης·
- γ) πληροφορίες σχετικά με την καταγωγή των οικονομικών φορέων και των σχετικών αγαθών ή/και υπηρεσιών που γίνονται αποδεκτά·
- δ) το λόγο στον οποίο βασίζεται η απόφαση να μην εφαρμοστούν τα περιοριστικά μέτρα και λεπτομερή αιτιολόγηση για τη χρήση της εξαίρεσης·
- ε) κατά περίπτωση, οποιαδήποτε άλλη πληροφορία κρίνει χρήσιμη η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας.

Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες από την αναθέτουσα αρχή/τον αναθέτοντα φορέα.

3. Σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας διενεργεί διαγωνισμό, σύμφωνα με το άρθρο 31 της οδηγίας 2004/18/EK ή το άρθρο 40, παράγραφος 3 στοιχείο 2 της οδηγίας 2004/17/EK και αποφασίζει να μην εφαρμόσει ένα μέτρο που έχει θεσπιστεί σύμφωνα με το άρθρο 10 του παρόντος κανονισμού, ή έχει ενεργοποιηθεί εκ νέου σύμφωνα με το άρθρο 11, αναφέρει τη χρήση αυτή στην προκήρυξη ανάθεσης σύμβασης που δημοσιεύει σύμφωνα με το άρθρο 35 της οδηγίας 2004/18/EK ή το άρθρο 43 της οδηγίας 2004/17/EK, και κοινοποιεί το γεγονός αυτό στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερολογιακών ημερών από τη δημοσίευση της προκήρυξης ανάθεσης της σύμβασης.

Η εν λόγω κοινοποίηση πρέπει να αποστέλλεται με ηλεκτρονικά μέσα χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη δημιουργία των τυποποιημένων εντύπων για τις προκηρύξεις διαγωνισμών και για την κοινοποίηση σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2. Η κοινοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

- α) όνομα και στοιχεία επικοινωνίας της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντος φορέα·

- β) περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης·
- γ) πληροφορίες σχετικά με την καταγωγή των οικονομικών φορέων και των σχετικών αγαθών ή/και υπηρεσιών που γίνονται αποδεκτά·
- δ) το λόγο στον οποίο βασίζεται η απόφαση να μην εφαρμοστούν τα περιοριστικά μέτρα και λεπτομερή αιτιολόγηση για τη χρήση της εξαίρεσης·
- ε) κατά περίπτωση, οποιαδήποτε άλλη πληροφορία κρίνει χρήσιμη ο αναθέτων φορέας.

Κεφάλαιο V

ΚΑΤ'ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14

Τροποποιήσεις του Παραρτήματος

Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ'εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 14, σχετικά με τροποποιήσεις του παραρτήματος, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται η σύναψη νέων διεθνών συμφωνιών από την Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

Άρθρο 15

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία έκδοσης κατ'εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.
2. Η εκχώρηση εξουσίας που προβλέπεται στο άρθρο 14 ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα από [ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού].
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 14 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης τερματίζει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ'εξουσιοδότηση πράξεων.
4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει πράξη κατ'εξουσιοδότηση, την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
5. Μια κατ'εξουσιοδότηση πράξη που θεσπίζεται δυνάμει του παρόντος άρθρου τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν

προβάλλουν αντιρρήσεις εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή εάν, πριν από την εκπονή της εν λόγω προθεσμίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν πρόκειται να προβάλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 16

Εφαρμογή

1. Σε περίπτωση πλημμελούς εφαρμογής από αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς των εξαιρέσεων που ορίζονται στο άρθρο 13, η Επιτροπή δύναται να εφαρμόσει τον διορθωτικό μηχανισμό του άρθρου 3 της οδηγίας 89/665/ΕΟΚ ή του άρθρου 8 της οδηγίας 92/13/ΕΟΚ.
2. Οι συμβάσεις που συνάπτονται με έναν οικονομικό φορέα κατά παράβαση εκτελεστικών πράξεων της Επιτροπής που εκδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 6, κατόπιν του σκοπούμενου αποκλεισμού που κοινοποιήθηκε από αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς ή μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 ή ενεργοποιούνται εκ νέου σύμφωνα με το άρθρο 11, κηρύσσονται ανενεργές κατά την έννοια της οδηγίας 2007/66/ΕΚ.

Άρθρο 17

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Δημοσίων Συμβάσεων που έχει συσταθεί με την απόφαση 71/306/ΕΟΚ¹⁹ του Συμβουλίου και από την επιτροπή που συστάθηκε με το άρθρο 7 του κανονισμού για τους εμπορικούς φραγμούς²⁰. Οι εν λόγω επιτροπές αποτελούν επιτροπές κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Στις περιπτώσεις που γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 και η αρμόδια επιτροπή είναι η επιτροπή που έχει συσταθεί βάσει του κανονισμού για τους εμπορικούς φραγμούς.
3. Στις περιπτώσεις που γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 και η αρμόδια επιτροπή είναι η επιτροπή που έχει συσταθεί με την απόφαση 71/306/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Άρθρο 18

¹⁹ EE L 185 της 16.8.1971, σ. 15.

²⁰ EE L 349 της 31.12.1994, σ. 71

Εμπιστευτικότητα

1. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού χρησιμοποιούνται μόνον για τους σκοπούς για τους οποίους ζητήθηκαν.
2. Ούτε η Επιτροπή, ούτε το Συμβούλιο, ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ούτε τα κράτη μέλη, ούτε οι υπάλληλοί τους επιτρέπεται να αποκαλύπτουν πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα που έλαβαν κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού χωρίς τη ρητή άδεια του παρόχου των πληροφοριών αυτών.
3. Ο πάροχος των πληροφοριών μπορεί να ζητήσει το χειρισμό των πληροφοριών που υποβάλλονται ως εμπιστευτικών και αυτές συνοδεύονται από μη εμπιστευτική σύνοψη των πληροφοριών ή από παράθεση των λόγων για τους οποίους οι συγκεκριμένες πληροφορίες δεν μπορούν να συνοψισθούν.
4. Εάν προκύπτει ότι η αίτηση για εμπιστευτική μεταχείριση δεν είναι δικαιολογημένη και εάν ο πάροχος των πληροφοριών αυτών είναι απρόθυμος είτε να δημοσιοποιήσει τις πληροφορίες, είτε να επιτρέψει την δημοσιοποίησή τους σε γενικόλογη ή περιληπτική μορφή, οι εν λόγω πληροφορίες ενδέχεται να μη λαμβάνονται υπόψη.
5. Οι παράγραφοι 1 έως 5 δεν αποκλείουν τη δημοσιοποίηση γενικών πληροφοριών από τις αρχές της Ένωσης. Για κάθε τέτοια δημοσιοποίηση, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το νόμιμο συμφέρον των ενδιαφερομένων μερών να μην διαρρέουν τα επιχειρηματικά τους απόρρητα.

Άρθρο 19

Υποβολή εκθέσεων

Από την 1η Ιανουαρίου 2017 και τουλάχιστον ανά τριετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στις διεθνείς διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόσβαση των οικονομικών φορέων της ΕΕ στις διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων σε τρίτες χώρες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος, τις κατάλληλες πληροφορίες.

Άρθρο 20

Καταργούμενες διατάξεις

Τα άρθρα 58 και 59 της οδηγίας 2004/17/EK καταργούνται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 21

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εξηκοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 21.3.2012

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κατάλογος διεθνών συμφωνιών που έχει συνάψει η Ένωση στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων συμπεριλαμβανομένων και των δεσμεύσεων σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά

Πολυμερής συμφωνία:

- Συμφωνία σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις (EE L 336 της 23.12.1994)

Διμερείς συμφωνίες:

- Συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών που έχει συνάψει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα με το Μεξικό (EE L 276 της 28.10.2000, L 157/30.6.2000)
- Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν δημόσιες συμβάσεις (EE L 114 της 30.04.2002)
- Συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Χιλής (EE L 352 της 30.12.2002)
- Συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους και της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας (EE L 84 της 20.03.2004)
- Συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης που έχει συνάψει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα με την Κροατία (EE L 26 της 28.1.2005)
- Συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους και της Δημοκρατίας του Μαυροβουνίου (EE L 345 της 28.12.2007)
- Συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Αλβανίας (EE L 107 της 28.4.2009)
- Συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Νότιας Κορέας (EE L 127/14.5.2011)